

Músics en Residència: juliol musical a Alella

Per Josep Barcons Palau

És simptomàtic que cada cop hi hagi més iniciatives que s'allunyin del model estàndard de festival d'estiu: aquell que *-grosso modo* i per entendre'ns- s'articula a partir de les aparicions de grans figures que vénen a fer l'actuació, marxen i "adéu-siau fins a l'any que ve". Ja fa temps que festivals petits i no tan petits aposten per fórmules que busquen un vincle més gran entre artistes i públic. I, fins i tot, entre artistes, públic, vida local i dimensió pedagògica.

En diversos casos, aquestes iniciatives acostumen a ser endegades, a més, pels mateixos músics, com el cas de la que va posar en marxa Joan Enric Lluna al seu Godella natal ara fa cinc anys, i de la qual l'RMC ja es va fer ressò en una **notícia recent**. La iniciativa que ara ens ocupa té algunes similituds amb el festival dirigit pel músic valencià, si bé la font d'inspiració són els inicis del reconegut certamen de **Marlboro**, que l'eminent pianista Rudolf Serkin va iniciar en aquest petit poble de Vermont, d'una manera gairebé casual, el 1951. A partir d'aquest referent, i salvant totes les distàncies, la proposta Músics en Residència pretén afermar-se amb segell propi gràcies a una sèrie de peculiaritats que la fan digna d'esment.

La primera i més important és la qualitat dels intèrprets, prou talentosos com per ser reconeguts en el seu àmbit d'actuació, però alguns d'ells prou joves com perquè els seus noms no estiguin encara en boca de tothom. Una altra peculiaritat no menys significativa és l'esperit franc, entusiasta i innovador que hi ha darrere del projecte. I una tercera (més circumstancial, però també prou rellevant) és el fet que, a escassos 20 minuts de Barcelona, el festival permet no sols escoltar música ben interpretada, sinó descobrir alguns jardins d'Alella que s'obren al públic especialment per a l'ocasió (com els jardins vuitcentistes de Les Quatre Torres), que es converteixen en l'escenari privilegiat d'un concert a l'aire lliure.

L'esperit del festival neix del desig de dos joves intèrprets que volien fer música de cambra amb companys i amics amb qui coincidien en cicles de concerts i orquestres d'arreu, però amb els quals -entre classes, recitals i compromisos de calendari- era difícil trobar un espai per fer la música que els venia de gust interpretar. Entre viatge i viatge, i després de ser a Marlboro, José Vicente Castelló i Helena Satué van anar teixint el projecte, que rep el suport tant de diversos socis com del Consistori municipal.

Fincats a Alella, trompista ell i violinista ella (l'RMC en va parlar al "Joves talents" de març-abril), van decidir crear aquest espai de trobada de músics ara fa tres anys, i van posar-hi el nom de Músics en Residència. Potser perquè la quinzena de músics que participen al festival, en comptes d'allotjar-se en hotels, resideixen plegats en cases particulars. Aquesta peculiaritat, però, lluny de ser res rudimentari, acaba acomplint un triple objectiu. D'una banda, optimitza els costos (un aspecte pel qual Judit Cuixart, que és literalment l'*anima mater* de l'organització, vetlla amb cura); de l'altra, possibilita un espai de trobada desenfadat entre els músics, amb l'afegit de connectar-los amb aquelles persones del poble que -a través d'aquesta iniciativa- es vinculen vitalment amb el projecte. I, de retruc, fa que els músics que hi vénen, tinguin una pasta especial i entenguin la música de cambra des d'una dimensió de convivència que ultrapassa allò purament musical, la qual cosa acaba traspuant d'una manera o altra en el resultat artístic final.

Una altra de les peculiaritats del festival és que els músics realitzen assajos oberts durant els 10 dies que dura la trobada. Uns assajos que són gairebé tan importants com els tres concerts que se'n deriven, perquè la possibilitat d'assistir-hi permet una aproximació a les obres des d'una perspectiva que rarament

és a l'abast del públic. Una perspectiva que resulta més interessant encara pel fet que el repertori que s'hi treballa no és sempre el més habitual de les sales de concerts. Només a tall d'exemple, val a dir que aquest any s'hi interpretarà el *Nonet* d'Spohr, l'*Adagio, variacions i rondó, op. 78* de Hummel, el *Quartet amb piano* de Mahler o el *Quartet de corda* de Debussy. Unes obres que es presenten en programes generosos els dies 19, 20 i 21 de juliol, al costat de partitures de Beethoven, Brahms i Mendelssohn, i altres obres que s'interpretaran sense que el públic en conegui prèviament el programa, en una proposta innovadora.

A banda de la dimensió artística i social, el festival té una dimensió pedagògica interessant, ja que preveu la participació de tres estudiants de nivell superior seleccionats pels mateixos intèrprets, que s'incorporen a les diverses agrupacions cambrístiques. I les partitures amb què treballen, al final de la trobada, queden a disposició de la Biblioteca Municipal d'Alella, la qual cosa la pot acabar convertint en un fons musical notori, pel fet de disposar de partitures i partícels que poden mancar a les biblioteques de centres especialitzats.

Músics en Residència, doncs, té poc a veure amb els grans festivals d'estiu. És just al contrari: un projecte petit i de pressupost escàs. No res a veure amb una cartellera ambiciosa farcida de grans noms que vénen i se'n van. Els noms que vénen a Alella també se'n van, és clar, però també hi tornen. I, mentrestant, queden al poble entre prestatges de biblioteca, cases de veïns i sales d'assaig. I també entre alumnes d'escoles de música i públic divers que durant 10 dies, en assajos oberts, veuen com la música és un espai de trobada bogal capaç de generar harmonia, entesa i complicitat.